

Transportatorii, responsabili pentru plata accizelor aferente produselor livrate intracomunitar, daca vama descopera nereguli

Companiile de transport intracomunitar trebuie sa știe daca produsele livrate între țările membre ale Uniunii Europene sunt accizabile și sub ce regim fiscal circula și sa își ia masurile necesare pentru a nu risca sa fie obligate sa plateasca accizele aferente, în cazul în care autoritațile vamale descopera nereguli. Avertismentul vine de la Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) care a decis, într-un caz soluționat recent, ca transportatorul este obligat sa plateasca accizele aferente unor produse pe care le-a introdus pe teritoriul altei țări, doar pentru ca le deținea fizic în acel moment, fara a se demonstra ca a fost complice la o tentativa de contrabanda sau ca dispunea de mijloace pentru a verifica daca produsele în cauza erau supuse accizelor.

În speța judecata de CJUE (C-279/19), un transportator independent a fost angajat sa transporte intracomunitar produse accizabile (bere) din Germania în Marea Britanie. La momentul introducerii bunurilor în Marea Britanie (anterior Brexit), transportatorul a fost oprit de autoritațile vamale pentru verificari și a prezentat o scrisoare de transport (CMR) în care era menționat un document administrativ electronic conform caruia bunurile accizabile transportate erau livrate intracomunitar în regim suspensiv (de scutire) de la plata accizelor. Însa, dupa consultarea sistemului informatic (EMCS), autoritațile vamale au constatat ca documentul administrativ electronic avea un cod de referința care mai fusese utilizat anterior pentru livrari de bere de la un antrepozit fiscal din Germania catre un antrepozit fiscal din Marea Britanie.

Din acest motiv, autoritațile vamale au considerat ca produsele accizabile în cauza nu aveau dreptul sa circule în regim suspensiv, din cauza faptului ca au fost eliberate deja pentru consum în Germania, iar accizele aferente au devenit exigibile (datorate) la sosirea produselor în Marea Britanie.

Prin urmare, autoritațile vamale au confiscat produsele în cauza, precum și mijlocul de transport, și au obligat transportatorul la plata accizelor aferente pe motiv ca acesta din urma **deținea** produsele accizabile destinate livrării la momentul în care accizele au devenit exigibile (când au intrat pe teritoriul Marii Britanii).

CJUE a analizat daca transportatorul (în calitate de posesor al bunurilor în momentul în care acestea au fost introduse în statul membru de destinație) datoreaza aceste accize chiar daca nu avea niciun drept ori interes economic asupra produselor respective și nu știa ca acestea sunt accizabile. Totodata, instanța a analizat daca aceasta obligație revine transportatorului chiar și în cazul în care, deși cunoștea aspectele menționate anterior, nu știa daca accizele aferente produselor transportate au fost sau nu platite. În fond, transportatorul doar a deplasat intracomunitar respectivele produse în schimbul unei renumerații, în numele unor terți.

Cu toate acestea, CJUE a decis ca transportatorul este obligat la plata accizelor, pe baza Directivei 2008/118, care definește în sens larg categoria persoanelor responsabile cu plata accizelor pentru produsele transportate intracomunitar, care sunt supuse acestor taxe. Mai exact, este vorba de produse care au fost deja „eliberate pentru consum”, dar care sunt deținute, în scopuri comerciale, în alt stat membru pentru a fi livrate sau utilizate acolo. Scopul final al acestei reglementari este acela de a asigura, pe cât posibil, recuperarea acestor taxe de catre autoritațile din statul membru de destinație.

Or, în cazul în care se elimina condiția ca „persoana care deține produsele destinate livrării” să știe sau să fi trebuit să știe ca accizele devin exigibile în momentul în care bunurile au fost introduse în statul membru de destinație, recuperarea acestor taxe ar fi mai dificilă în practică.

Ce impact are decizia CJUE?

Decizia emisă are un impact important asupra transportatorilor și a comercianților care, prin prisma obiectului de activitate, dețin în mod fizic produse accizabile care circula intracomunitar. Astfel, pentru a evita situații precum cea din speța menționată, companiile de transport implicate în astfel de activități trebuie să își ia măsuri suplimentare înainte de a efectua transportul.

În acest sens, transportatorii sau comercianții ar putea să formuleze contractele și înțelegerile cu partenerii de afaceri astfel încât, în cazul în care ar fi obligați la plata accizelor din motive neimputabile lor, să se poată îndrepta contractual sau să poată formula acțiuni în instanță împotriva persoanelor din cauza cărora respectivele taxe au devenit exigibile și care ar trebui să suporte plata acestora (de exemplu, antrepozitarul care a comunicat un document administrativ electronic invalid).

România își adaptează legislația în domeniu

Aspectele de acest gen sunt urmărite și în România, unde există un proiect de lege pentru implementarea Directivei (UE) 2020/262 privind regimul general al accizelor, inclusiv în cazul deplasării produselor accizabile eliberate pentru consum. Astfel, deplasarea intracomunitară a acestui tip de produse accizabile va fi posibilă doar între persoanele autorizate ca expeditori și destinatari certificați.

Mișcarea acestor produse va putea fi inițiată doar prin sistemul informatic EMCS. Astfel, expeditorul certificat va trebui să furnizeze persoanei care va însoți produsele accizabile sau transportatorului un cod de referință al documentului administrativ simplificat electronic, care va putea fi prezentat oricând autorităților la solicitarea acestora.

De asemenea, proiectul stabilește plata în solidar, când sunt mai multe persoane implicate, în cazul neregulilor aparute pe parcursul deplasării produselor accizabile pe teritoriul unui alt stat membru decât cel în care produsele au fost eliberate pentru consum.

Nerespectarea dispozițiilor referitoare la deplasarea unor astfel de produse a fost introdusă în lista de contravenții și sancțiuni din Codul Fiscal. Potrivit proiectului, legea urmează să intre în vigoare de la data de 13 februarie 2023.